

Petíció a Fővárosi Önkormányzat részére a turistabuszok szennyezésének csökkentéséért

A Budapest I. kerületi Hunyadi János út lakói már sok éve viselik el azokat a súlyos ártalmakat, amelyeket a budai Várba igyekvő, illetve ott várakozó turistabuszok, városnéző buszok és BKV-buszok okoznak. Három évvel ezelőtt az I. kerületi Önkormányzat anyagi segítségével végzett mérések kimutatták, hogy a délelőtti órákban a légszennyezés az egészségügyi határérték többszöröse volt. A lakosok és a Levegő Munkacsoport a Fővárosi Önkormányzattól már többször kérték a turistabuszok behajtásának korlátozását, de eddig semmilyen intézkedés nem történt.

A Hunyadi János úton a Clark Ádám tér felől érkező gépjárművek mennek fel a Várba. Az utóbbi néhány évben májustól szeptember végéig a turistabuszok forgalma olyan mértékben megnőtt, hogy az utca lakói számára szinte elviselhetetlen problémát jelent.

Az egyirányú egysávos úton délelőtt 10 órától késő délutánig egymást követik a rendkívül környezetszennyező turistabuszok. A lakók felmérése alapján csúcsidőben 12 másodpercenként halad el egy busz. Külön meg kell említeni a budapesti városnéző buszokat, melyeket fél óránként indítanak. Ezek régi átalakított Ikarus buszok, melyek fekete füstöt eresztenek ki magukból. Hihetetlen, hogy ezen járműveket nem ellenőrzik, és évről évre engedélyt kapnak tevékenységük folytatására. A BKV buszai is – amelyeken itt szintén nagyrészt turisták utaznak – elavultak, egyre rosszabb állapotban vannak, szemmel láthatóan rendkívül szennyezőek.

Mivel az út erősen emelkedik, a forgalom fokozott károsanyag-kibocsátással jár. Az út nagy részén mindkét oldalon lakóházak állnak, ezáltal a levegő beszorul, nehezebben tisztul.

A környéken a légzőszervi megbetegedések aránya magas. Van olyan család, ahol az utóbbi két évben ketten betegedtek meg asztmában. Különösen érintettek a levegőszennyezés okozta egészségkárosodásban a kisgyermekek, akik ezen az úton közlekednek az iskolába, illetve babakocsiban lévő csecsemők és kisdedek, akiket ezen az úton tolnak fel szüleik a játszótérhez, vagy a jobb levegőjű sétát jelentő Tóth Árpád sétányhoz. A lakástulajdonosok számára kárt jelent a frissen festett épületek gyors elszennyeződése is.

Nagymértékben hozzájárul a levegőszennyezéshez az a tény is, hogy a turistabuszok úgy parkolnak akár egy órán keresztül, hogy a motort bekapcsolva

hagyják a fűtés, illetve a légkondicionálás érdekében. Az is előfordul, hogy nem találnak parkolóhelyet, és azalatt az idő alatt, míg a csoport a Várban sétál, a buszok a környék utcáit járják, ezáltal is növelve a környezetszennyezést és a forgalmat.

Nem elhanyagolható a lakók által elszenvedett zajártalom sem, ami miatt sok háztartás kényszerült költséges hangszigetelő ablakok beszerzésére, hogy elviselhető legyen a zajszint legalább zárt ablakok mellett. Ez azonban nem változtat azon a tényen, hogy tavasztól ősziig nem lehet ablakot nyitni a lakások utcai frontján.

Különös jelentőséget kell emellett tulajdonítani annak a kárnak, ami az épületek állagában keletkezik a nagy járművek által okozott folyamatos rázkódástól és rezgésektől. Nem egy épületen észlelhetők repedések.

Más hely híján a buszok gyakran a Hunyadi János úton parkolnak. A Várból levezető lépcsőkön sok iskolás gyermek és gyalogos turista közlekedik, a buszok parkolása miatt a szerpentinút átkelés előtt nem belátható megfelelően, ami a közelmúltban egy iskolás gyermek esetében kevés híján halálos balesetet okozott.

Mivel a Fővárosi Önkormányzat eddig érdemben meg sem próbált megoldást kidolgozni, a Levegő Munkacsoport felkérte a Közlekedés Kft.-t egy tanulmány elkészítésére. A turistabuszok (beleértve a helyi városnéző buszokat is) által okozott környezeti problémák csökkentési lehetőségeit bemutató tanulmány elkészült*.

A tanulmány Barcelona, Berlin, Bécs, Prága és Salzburg példájával bizonyítja, hogy össze lehet egyeztetni a helyi lakosok és a turisták igényeit. (Az ezen városokban alkalmazott megoldások természetesen nem minden esetben ültethetőek át a budapesti viszonyokra, azonban számos elemük nálunk is eredményesen alkalmazható lenne.)

A nemzetközi tapasztalatokat is figyelembe véve, a tanulmány konkrét javaslatokat tesz egy intézkedési tervre Budapesten. Ennek a legfontosabb elemei a következők:

- Egyes helyeken korlátozni kell a turistabuszok behajtását.
- Egy turistabusz-irányító rendszert kell felállítani. Ennek feladata a turistabuszok üzemeltetőinek folyamatos tájékoztatása az utazás tervezése és lebonyolítása során annak érdekében, hogy a buszok forgalma optimális legyen.
- Ösztönözni kell, hogy a turistabuszokon helymeghatározó, az optimális közlekedéshez szükséges információkat továbbító és fogadó eszközöket alkalmazzanak.
- Megfelelő terminálokat kell kialakítani a turistabuszok részére a főváros különböző pontjain. Rövid idejű (legfeljebb négy órás) várakozásra szol-

szolgáltató helyeket kell kijelölni, továbbá olyan pontokat is, ahol csak a turisták le- és felszállási idejére állhatnak meg a buszok. (Mindezen helyekre a tanulmány konkrét javaslatokat tesz.)

- Ki kell dolgozni a parkolási és behajtási díjak rendszerét. A díjak a legkorszerűbb (Euro-5 kategóriájú, illetve nulla kibocsátású) buszok használatára ösztönözzenek. Ez a városnéző buszokra különösen vonatkozik!
- A Várhegyet illetően a tanulmány egyebek mellett azt javasolja, hogy a turistabuszok a Várhegy nyugati oldalán, a Palota úton közelítsék meg a Dísz teret. Továbbá biztosítani kell a turistabuszok parkolását a felső rakparton a Lánchídtól délre (egyebek mellett a jelenlegi autóparkoló igénybevételével), és ösztönözni kell a turistákat, hogy siklóval, BKV-busszal vagy gyalog menjenek fel a Várba.

A helyi lakosok a Levegő Munkacsoporttal közösen azonnali intézkedések meghozatalát követelik a helyzet megoldására. Kérik, hogy a tanulmány alapján a Fővárosi Önkormányzat haladéktalanul készítse el intézkedési tervet és azt hajtsa végre a turistabuszok, városnéző buszok által okozott környezeti ártalmak csökkentése érdekében. Szorgalmazzák, hogy mielőbb cseréljék le a BKV buszait. Budapesten csak a legkorszerűbb környezetvédelmi előírásoknak megfelelő – lehetőleg nulla kibocsátású – buszok közlekedhessenek!

Budapest, 2009. június 21.

A Levegő Munkacsoport nevében:

A Hunyadi János úti lakók nevében:

Lukács András
elnök
levego@levego.hu

Dr. Till Erzsébet
etill@freemail.hu

* A tanulmány a http://www.levego.hu/letoltes/kapcsolodo_anyagok/turistabusz-kozl_0906.pdf címről tölthető le.